

Hordaland Fylkeskommune
Postboks 7900
5020 BERGEN
Norge
v/Samferdselsavdelingen og Samferdselsutvalget

Vår ref.
13/03570-13

Vår dato:
17.09.2014

Deres ref.

Deres dato:

Vår saksbehandler:
Alf Sognefest

BERGEN LUFTHAVN FLESLAND - GANG- OG SYKKELVEI PÅ FV176 - KOSTNADSFORDELING

Avinor AS viser til tidligere korrespondanse i forbindelse med omlegging av fylkesvei 176 og etablering av gang- og sykkelvei, sist vårt brev datert 22. januar 2014.

Bakgrunn for saken

Avinor og Hordaland fylkeskommune har i lengre tid vært i dialog om kostnadsfordelingen knyttet til omlegging av fylkesvei 176 og etablering av gang- og sykkelvei, uten å komme til enighet. Fylkeskommunen har på administrativt plan avvist å ta noen del av kostnadene for omlegging av fylkesveien og/eller etablering av gang- og sykkelvei. Avslaget har delvis vært begrunnet i at det er Avinor sin nye flyterminal (T3) som alene har skapt behovet for et nytt veinett. Når det gjelder gang- og sykkelveien, har det vært anført at dette foreløpig ikke har vært prioritert i Bergensprogrammet. Videre har det vært vist til at det heller ikke har vært planer om opprusting av gang- og sykkelveinettet i området.

Fylkesvei 176 måtte legges om av flere grunner. Den gamle fylkesveien hadde svært dårlig standard og var uten gang- og sykkelvei. Fylkesveien hadde videre en trasé som gjorde at gjennomgangstrafikken gikk inn på flyplassområdet. I tillegg medvirket økende krav fra Luftfartstilsynet når det gjelder avstand fra rullebane til den nye flyterminalen(T3).

For å holde fremdriften oppe i T3-prosjektet, og for å slippe å utsette fylkesveiprojektet til nødvendig finansierings- og kostnadsfordeling forelå, ble Avinor tiltakshaver for omlegging av fylkesvei 176 og etableringen av gang- og sykkelvei.

Veien ble åpnet 13. juni i år av fylkesordfører Tom Christer Nilsen sammen med avdelingsdirektør i Statens vegvesen, Olav Finne. Den nye veiparsellen utgjør ca. 1000 meter ny to-felts vei med sammenhengende gang- og sykkelvei. Parsellen er bygget som

følge av krav fra Statens vegvesen og etter gjeldende veinormal H1 som er en høy og moderne veiklasse.

Avinor har betalt ca. 85 mnok for omlegging av fylkesvei 176 med ny gang- og sykkelvei. Etter vårt syn er dette en betydelig oppgradering og forbedring av fylkesveiens standard.

Vi vil i det følgende redegjøre for kostnadsfordelingen i prosjektet og vil avslutningsvis skissere en kostnadsfordeling som vi mener er både rimelig og balansert for begge parter, sett hen til begge parters interesser i veiprojektet.

Nærmere om T3-prosjektet og lufthavnens samfunnsmessige betydning

Bergen lufthavn Flesland har hatt en sterkt økende flytrafikk, og har til dels hatt den største prosentvise veksten av alle lufthavnene i Norge. I 2010 hadde lufthavnen 5 millioner passasjerer. Ved utgangen av 2013 var det 6 millioner reisende på lufthavnen. Nye prognoser tilsier ytterligere økning i årene fremover. Økningen i flytrafikken ved Bergen lufthavn henger blant annet sammen med sterk befolkningsvekst i Bergensområdet, stor økning i internasjonalt nærings- og reiseliv og den urbaniserende utviklingen av lufthavnens nærområde. Fremdriften i utvidelsene på Bergen lufthavn Flesland, inkludert byggingen av T3, er derfor svært viktig for hele vestlandsregionen.

Statens vegvesen og fylkeskommunen sine høringsuttalelser til Avinors reguleringsplan, ble førende for omlegging av fylkesvei 176 og etablering av ny gang- og sykkelvei, i tillegg til kravene fra Luftfartstilsynet.

Fylkeskommunen la til grunn at utvidelsen av Bergen lufthavn Flesland er et stort prosjekt som betyr mye for Hordaland fylke, og at utvidelsen av lufthavnen var i samsvar med utkast til Regional transportplanen for Hordaland. Fylkeskommunen la særlig vekt på at planen førte til et sammenhengende gang- og sykkelveinett.

Den nye fylkesveien Avinor har bygget inngår som en viktig del i denne planen. Totalt sett er dette utviklingstrekk som fylkeskommunen må legge til rette for, men som det vanskelig kunne tas høyde for ved innledende planer i Bergensprogrammet. Nettopp derfor er Bergensprogrammet gjort fleksibelt, med evaluering av eksisterende planer og nye planprogram hvert år.

At tidligere planer ikke har omfattet opprusting av gang- og sykkelveinettet på fylkesveien i Flesland-området er til en viss grad forståelig. Av referatet fra høringsmøtet og høringsuttalelsen fremgår det likevel at fylkeskommunen sterkt ønsket seg en slik forbedring. I lys av dette framstår det som sannsynlig at gang- og sykkelveg på den siste strekningen fram til flyplassen uansett ville måtte prioriteres og utbedres av Fylkeskommunen før eller siden. Dette synspunktet underbygges ytterligere av de siste års satsing på kollektivtransport fram til flyplassen og målsettingen om å redusere biltrafikken til og fra flyplassen. Satsingen på redusert biltrafikk fører til økt pågang av myke trafikanter og aktualiserer behovet ytterligere for gode og trafikksikre løsninger for gående og syklende.

Kostnadsfordeling

Avinor har i veiprojektet kalkulert med og meddelt fylkeskommunen at kostnadene til etablering av fylkesvei 176 og ny gang- og sykkelvei ville bli forskuttert, men at fylkeskommunen som veieier i tråd med veglova § 20 og Samferdselsdepartementets føringer i vedlagte brev, var forutsatt å refundere deler av kostnadene.

Avinor AS har som nevnt innledningsvis betalt 85 mnok for omlegging av fylkesveien og etablering av gang- og sykkelvei. Etter vår vurdering har Avinors veiprojekt medført en betydelig standardheving av veinettet rundt lufthavnen, på veier som fylkeskommunen i utgangspunktet har ansvar for, jf. Veglova § 20 som lyder:

«Staten ber utgiftene til planlegging, bygging, utbetring, vedlikehold og drift av riksvegar, her òg utgiftene til eigedomsinngrep. Fylkeskommunen ber desse utgiftene for fylkesvegar og kommunen for kommunale vegar».

Vi erkjenner at hovedbegrunnelsen for omlegging av fylkesveien skyldes kapasitetstiltakene på Bergen lufthavn Flesland. Vi har av denne grunn signalisert at Avinor vil bidra til å dekke vesentlige deler av kostnaden, på tross av de økonomiske besparelser og den standardheving prosjektet har bidratt med på fylkeskommunal vei.

Etter vår vurdering vil det, hensyntatt ovenstående, være en balansert og rimelig løsning at fylkeskommunen dekker kostnadene forbundet med etablering av ny gang- og sykkelvei.

Samferdselsdepartementet har i vedlagte brev av 8.10.2008 vurdert fordelingen av kostnader ved omlegging av riksvei. Etter vår vurdering vil de samme hensynene gjøre seg gjeldende ved fylkesveier. Som det fremkommer legger departementet til grunn at tiltakshaver (her Avinor) som et utgangspunkt har ansvar for kostnadene ved veiomlegging ved lufthavnene. Departementet moderer imidlertid dette utgangspunktet blant annet der det er tale om en standardheving ved veiomleggingen fordi gjeldende veinormaler normalt medfører økt veistandard.

Vårt forslag om at Avinor dekker kostnadene forbundet med omlegging av selve veien er i tråd med departementets anbefalinger. Vi ber imidlertid om refusjon/finansiering av gang- og sykkelveien samt nytt trafiksikkert kryss til Liland da disse tiltakene åpenbart er en standardheving og forbedringer som ikke kommer lufthavnen direkte til gode, men i alminnelighet trafikanter som ferdes rundt Bergen lufthavn Flesland. Samlet har gang- og sykkelvei med nytt kryss til Liland en kostnad på ca. 35 mill. kr av totalt ca. 85 mill. kr. Vi vil fremlegge prosjektregnskap for kostnadsfordelingen når dette er ønskelig.

Avinor ber på bakgrunn av ovenstående om at refusjon av våre kostnader til etablering av ny gang- og sykkelveien inkludert kostnader til nytt kryss til Liland langs den nye Fylkesvei 176, blir tatt opp til ny behandling politisk. Vi ber om at Samferdselsutvalget og Fylkestinget behandler saken, med tanke på å innfri beløpet i plan- og byggeprogrammet for Bergensprogrammet i perioden 2015, 2016 eller 2017.

Dersom fylkeskommunen mot formodning skulle avslå refusjonskravet, ber vi Fylkeskommunen som ansvarlig veieier, redegjøre for hvorfor tiltaket ikke ville ha blitt prioritert med bakgrunn i den faktiske trafikkutviklingen ved trafikknutepunktet Bergen lufthavn Flesland. Dersom noe skulle være uklart eller om fylkeskommunen trenger flere opplysninger ber vi om at Bergen lufthavn Flesland ved Alf Sognefest kontaktes.

Med vennlig hilsen

Avinor AS

Dag Falk-Petersen

Konsernsjef

Vedlegg Kopi av brev til Samferdselsdepartementet, Postboks 8010 Dep, 0030 Oslo